

➤ Don zararına uğramış meyve ağaçlarında hasar görmüş dokuların korunması ve ikinci bir hasarın önlenmesi açısından hastalık ve zararlılarla mücadele büyük önem arz etmektedir.

➤ Don zararı özellikle sürgün uçları, tomurcuklar ve genç dallarda hücre ölümüne neden olduğu için fungal ve bakteriyel hastalıklara karşı daha hassas olacağından bakırlı ve sistemik fungusit uygulamaları ile koruma sağlanmalıdır.

➤ Zararlıların zarar yoğunluğu dikkatle takip edilip zamanında ve uygun dozda insektisit uygulanmalıdır.

➤ Sonraki süreçte aşırı sulama mantar hastalıklarını arttıracığından sulama gerektiği kadar yapılmalıdır.

➤ Tüm meyve bahçelerinde rutin bakım işlemlerinin optimum düzeyde devam ettirilmesi bir sonraki üretim yılındaki meyve verim ve kalitesi için önem arz etmektedir.

ORTA KARADENİZ GEÇİT KUŞAĞI
TARIMSAL ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ
MÜDÜRLÜĞÜ

Tel : 0 (356) 252 12 50-51
Faks : 0 (356) 252 12 53
tokat.arastirma@tarimorman.gov.tr

© 2025 TAGEM

T.C
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Tarımsal Araştırmalar ve Politikalar Genel
Müdürlüğü

Orta Karadeniz Geçit Kuşağı
Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü

TAGEM
AR-GE & İNOVASYON

TOKAT
2025

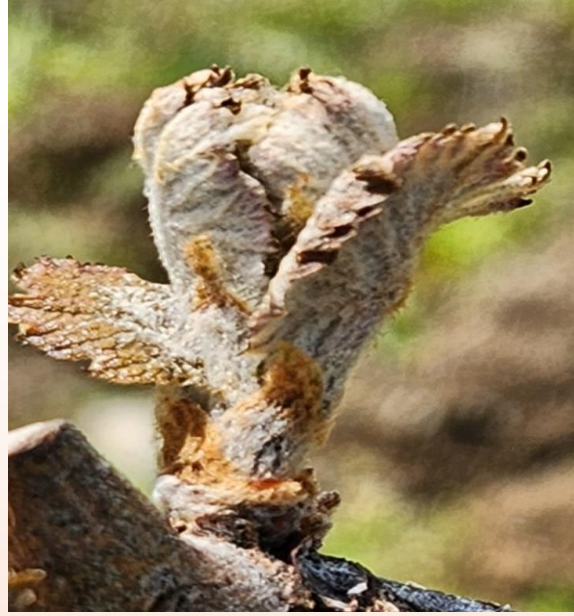
MEYVE ALANLARINDA ZİRAİ DON ZARARI SONRASI YAPILACAK UYGULAMALAR

Üreticilerimizin doğal afetlerden etkilenmemeleri için **tarım sigortalarını** mutlaka yaptırmalıdır.

Tarım sigortası olan üreticiler bu tür durumlarda zarar gören arazileri TARSİM'e bildirmeli ve **hasar tespit çalışmaları** tamamlanıncaya kadar meyve ve bağ alanlarında herhangi bir kültürel işlem yapılmamalıdır.

İlk etapta yapılması gereken uygulamalar

➤ Meyve türlerinde bitkilerin uyanma, çiçeklenme, meyve bağlama ve genç sürgün dönemlerinde zirai donlara karşı zararlanma şiddetleri farklılık göstermektedir. Doğru uygulamayı yapabilmemiz için bu dönemleri iyi tespit etmemiz gerekmektedir.

➤ Bitkilerde kışlık gözlerin uyanmaya başladığı dönemlerde meydana gelen zirai donlarda gözle görülür bir zararlanma olmadığından zarar oranını belirlemek zordur. Bu durumlarda özellikle meyve gözlerinde uyanma başladığından düşük sıcaklıklara karşı dayanımı azalmakta ve gözler zarar görmektedir. Gözlerdeki Zarar oranı düşük sıcaklıkların derecesine ve süresine bağlı olarak değişmektedir. Bu tür durumlarda herhangi bir kültürel uygulamanın yapılması, çiçeklenme ve meyve bağlama dönemlerinin beklenmesi gerekmektedir.

➤ Don zararı çiçeklenme döneminde henüz sürgün büyümesi gerçekleşmeden meydana gelir ise

budama yapılması uygun değildir. Bitkinin tekrar uyanması beklenerek zarar gören kısımların uzaklaştırılması uygun olacaktır.

➤ Don zararı bitkilerde sürgün büyüme döneminde meydana geldi ise zarar gören sürgünler ve dallar yeni sürgün oluşumunu teşvik etmek amacıyla budanarak bitkiden uzaklaştırılır. Bu durumda aşırı yani derin budama yapılmamalıdır.

➤ Zirai don zararından dolayı stres altında kalan ağaçlar mikro element içeren (kalsiyum, çinko, demir ve mangan gibi) yaprak gübrelere ve uygun dozda azotlu gübrelerle desteklenmelidir.

